

Moeten Christenen de tienden geven?

Steeds opnieuw hoor je dat Christenen net zoals het volk Israël de tienden moeten geven. Maar omdat wij in de tijd van de genade leven, zouden we zelfs nog wat meer moeten geven, de tiende is het minimum; want de genade geeft uiteraard meer dan de wet. De vraag is: heeft de tiende inderdaad een betekenis voor de Christen? En zo ja, welke betekenis precies?

‘Ook alle tienden van het land, van het zaad van het land, van de vrucht van het geboomte zijn van de HEERE; zij zijn heilig voor de HEERE’ (Leviticus 27:30).

De collecte en de tienden

De vraag of Christenen de tiende van hun vermogen of inkomen (of nog meer) aan de Heer *moeten* geven – bijvoorbeeld via de wekelijkse collecten – heeft al veel gelovigen beziggehouden. Om die vraag goed te kunnen beantwoorden moeten we eerst nagaan: wat betekent de tiende volgens het Nieuwe Testament voor ons? En waarom gaat het precies in het Nieuwe Testament, wanneer wordt gesproken over vrijgevigheid van de Christenen?

Voorspoed hebben – een vrolijke gever zijn

- 1) Het Nieuwe Testament geeft ons duidelijke aanwijzingen voor het geven. In 1 Korinthe 16:2 staat bijvoorbeeld dat de gelovige geld opzij moet zetten en moet geven, naar da hij welvarend is. En 2 Korinthe 8 en 9 wijzen ons op de houding van ons hart bij het geven: ‘God heeft een blijmoedige gever lief’ (2 Kor. 9:7). Dat is beslist waar, en we mogen ons hierdoor laten aansporen ons eens af te vragen of we inderdaad zó geven.
- 2) Een bedrag of percentage dat wettisch wordt vastgesteld is in strijd met de vrijheid van de Christen die ons telkens opnieuw in het Nieuwe Testament wordt onderwezen. De maatstaf waarnaar zo’n bedrag wordt vastgesteld (bijv. door kerkelijke leiders) varieert vandaag de dag per kerk en plaats, maar in elk geval geldt: in zo’n geval zouden we ‘goede’ Christenen zijn wanneer we precies dit voorgeschreven bedrag aan God zouden geven. Maar God zoekt geen vorm, Hij zoekt ons *hart*!

Het Nieuwe Testament kent geen voorgeschreven bedrag of percentage!

Conclusie: in het Nieuwe Testament staat niets over een vastgesteld bedrag of percentage dat een gelovige zou moeten geven. Je hoort ook vaak: ‘We leven in de genadetijd, en we moeten dus uiteraard meer geven dan de 10% die de wet eiste’. Ook voor die verklaring is geen enkele basis te vinden in de nieuwtestamentische leer en praktijk voor de Gemeente. We mogen zoveel geven als we kunnen, overeenkomstig onze voorspoed en welvaart én in overeenstemming met de hartenwens die we hebben om iets aan de Heer te geven. Natuurlijk mág iemand wel meer geven dan 10%, maar we kunnen het elkaar niet voorschrijven. Daarbij weet onze eigen rechterhand niet eens wat de linkerhand geeft (Matth. 6:3) – en andere gelovigen hebben hier dus al helemaal niets mee te maken.

- 3) Wanneer het gaat om de tienden, moeten we eraan denken dat ook in het Oude Testament in bepaalde tijden of omstandigheden meer dan een tiende deel gegeven werd. Ook dat laat zien dat deze wettisch vastgestelde 10%-regeling niet steekhoudend is.

De tiende was in het Oude Testament een soort belasting – namelijk als steun aan de levieten

- 4) We willen niet vergeten (dat zeg ik nu eens als econoom) dat de tiende in het Oude Testament een soort belasting was. Want de Levieten hadden bepaalde taken en opgaven op zich genomen die het hele volk

eigenlijk had moeten volbrengen. En nu verzekerde God Zich ervan dat het hele volk ertoe bijdroeg dat de Levieten en de priesters inderdaad dit werk konden blijven doen doordat het hele volk door middel van deze vorm van belasting aan hun levensonderhoud bijdroeg.

Een `deel van het geheel` in het Oude Testament

5) In het Oude Testament lees je telkens weer over een `deel': bij de tiende – namelijk het tiende van de hele oogst; bij de besnijdenis – want er werd een deel van het vlees afgesneden; bij het oordeel over de eerstgeborenen – een deel van de familie werd geoordeeld. Het lijkt me dat het hier gaat om een `wetmatigheid': wanneer er gesproken wordt over een deel, wordt eigenlijk het geheel bedoeld.

Laten we als voorbeeld de besnijdenis nemen. Eigenlijk werd er `alleen maar' een deel van het vlees afgesneden. Maar wat zegt het Nieuwe Testament ons? `... waarin ook gij besneden bent ... in het uittrekken van het lichaam van het vlees'. Hoewel maar een beperkt deel van het vlees werd afgesneden, was het geheel (het hele vlees) onbruikbaar en verwerpelijk voor God.

In Filippi 3:3 vind je iets vergelijkbaars. Daar wordt in verbinding met de besnijdenis benadrukt dat we niet op vlees moeten vertrouwen – op *niets* van het vlees! Het is geen waarschuwing dat we op een deel van het vlees niet zouden moeten vertrouwen.

6) Wat betreft het geven: God gaf het volk Israël aanwijzingen om Hem een deel van hun vermogen en hun oogst te geven. De geestelijke betekenis die daarachter schuilgaat is deze: alles behoort aan God toe. Alles is van Hem, alles is van Hem afkomstig, Hij alleen had aan het volk Israël (en ook aan ons) gegeven wat al lang Zijn eigen bezit was!

Alles wat wij bezitten is van de Heer!

7) Als we dit op ons toepassen, stellen we vast: alles wat wij bezitten – geld, auto, echtgenoot, kinderen, beroep, gave, capaciteiten, enz. – alles is van Hem! Hij heeft ons die dingen toevertrouwd om ons te leren goede rentmeesters en beheerders te zijn. Maar het is niet ons eigendom, het is van Hém! Hij is de Eigenaar. Kunnen we zo de tekst uit 1 Korinthe 4:7 niet beter begrijpen: `Wat hebt gij, dat gij niet ontvangen hebt? En als gij het dan ontvangen hebt, waarom beroemt gij u, alsof gij het niet ontvangen hadt?'

8) We zijn in verschillende opzichten het eigendom van de Heer: Hij is onze Schepper. Hij is onze Onderhouder. Hij is onze Redder. Hij is onze Heer... Wanneer ik me hiervan meer bewust zou zijn, zou ik vrijmoediger en blijmoediger dat aan Hem geven wat toch al niet mijn eigendom is. Er zijn zeker wel honderd logische en sluitende menselijke argumenten te bedenken om iets niet te geven en het voor onszelf te houden. Maar er is één overtuigende reden om aan God terug te geven wat al van Hem is: dat we namelijk Zijn liefde vrijwillig willen beantwoorden.

Genade geeft – van harte!

Het is waar dat de genade van harte geeft. Maar we mogen hiermee niet wettisch omgaan, met de redenering: wie weinig geeft heeft weinig lief. Want niet de *hoogte* van het bedrag is bepalend. Dat maakt het voorbeeld van de weduwe wel duidelijk. De Heer Jezus had haar in de tempel gezien (Mark. 12:42), en haar voorbeeld werd op grond van haar toewijding en hartentoeestand opgenomen in het Woord van God. We hoeven elkaar niet onder druk te zetten, en ons ook niet door anderen (voorgangers, diakenen, ouderen e.d.) onder druk te laten zetten. Want we mogen geven naar de mate van onze welvaart en van onze blijdschap in het geven. Dat kann de éne keer meer zijn en de andere keer minder. De Heer ziet onze *harten* – en Hij verblijdt Zich over dat wat onze *handen* Hem teruggeven!